

**UCHWAŁA NR III/18/2024
RADY MIASTA I GMINY WRONKI**

z dnia 27 czerwca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Wronki na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.) art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424) Rada Miasta i Gminy Wronki uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Wronki na lata 2024 – 2030”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wronki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
i Gminy Wronki

Sławomir Piotr Śniegowski

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE WRONKI NA LATA 2024 - 2030**

WRONKI 2024

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. DIAGNOZA	12
III. ANALIZA SWOT	25
IV. CELE PROGRAMU	28
V. DZIAŁANIA PROGRAMU	31
VI. ADRESACI PROGRAMU.....	44
VII. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU	44
VIII. EWALUACJA I MONITORING.....	45
IX. PODSTAWY PRAWNE	46
X. PODSUMOWANIE.....	46
XI. WYKAZ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI NIEFORMALNYCH ORAZ OSÓB PRAWNYCH UDZIELAJĄCYCH POMOCY O\OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE WRONKI O ZASIĘGU GMINNYM, POWIATOWYM I WOJEWÓDZKIM	47

I. WSTĘP

Przemoc domowa stanowi jeden z poważniejszych problemów współczesnych państw na całym świecie. Przeciwdziałanie temu zjawisku powinno więc zajmować priorytetowe miejsce wśród zadań organów państwa, ale także samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535) wprowadziła do porządku prawnego nową nomenklaturę nazewniczą, ale także zadania dla poszczególnych szczebli administracji rządowej i samorządowej. Jak czytamy w uzasadnieniu zaproponowano zmianę tytułu ustawy z „ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” na „ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Według projektodawców Obowiązująca nazwa ustawy stygmatyzuje rodzinę i wskazuje, że wyłącznie rodzina jest środowiskiem, w którym dochodzi do aktów przemocy. Zachowania przemocowe mogą występować również między byłymi małżonkami, którzy w świetle prawa nie są rodziną czy osobami żyjącymi w związkach nieformalnych. Ponadto nowelizacja ustawy określiła legalne definicje przemocy domowej, a także osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową. Ustawa wprowadza nowe środki prawne odseparowania osób stosujących przemoc, a także obowiązki uczestnictwa tychże osób w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych.

Stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Program jest jednym z elementów gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Mając powyższe na uwadze oraz efektywne i skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, tworzy się „Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Wronki na lata 2024 – 2030”, zwany dalej „Programem”.

Program zawiera:

- charakterystykę zjawiska przemocy,
- zasady działania,
- diagnozę zjawiska przemocy w Polsce i w gminie Wronki,
- cel główny i cele szczegółowe i sposoby ich realizacji,
- realizatorów i adresatów Programu,
- podstawy prawne podejmowanych działań,
- instytucje i organizacje współpracujące.

Istotną częścią Programu są wskaźniki realizacji celów. Cele te, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców gminy Wronki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

I.1. Korelacja Programu z innymi dokumentami

Założenia i cele programu są zgodne z podstawowymi dokumentami strategicznymi na poziomie gminy, województwa oraz Kraju.

Pierwszym z nich jest Uchwała Nr XLI/368/2021 Rady Miasta i Gminy Wronki z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Wronki na lata 2021 – 2030. Strategia nawiązuje w swych celach do działań na rzecz przeciwdziałania przemocy, która jest podstawą do uszczegółowienia w Programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej gminy Wronki na lata 2024 – 2030:

CEL STRATEGICZNY 3

ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM ORAZ PRZEMOCY

CEL OPERACYJNY 3.1.

PROWADZENIE ZINTEGROWANEJ POMOCY CZŁONKOM RODZIN, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM PRZEMOCY DOMOWEJ

W ramach celu operacyjnego 3.1 zaplanowano kierunki działań między innymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

- ✓ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- ✓ utworzenie miejsca pobytu dla osób doświadczających przemocy.

CEL OPERACYJNY 3.2

ZAPEWNIENIE DZIAŁAŃ W CELU DIAGNOZOWANIA ŚRODOWISKA OSÓB W SZCZEGÓLNOŚCI ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ ORAZ UZALEŻNIENIAMI.

W ramach celu operacyjnego 3.2 zaplanowano kierunki działań między innymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

- ✓ prowadzenie poradnictwa,

- ✓ systematyczne diagnozowanie i monitoring problemu uzależnień oraz przemocy w gminie,
- ✓ edukacja społeczności lokalnej w celu podniesienia świadomości i wrażliwości dotyczącej zjawiska przemocy,
- ✓ profesjonalizm oraz szeroka oferta form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc w domową.

Drugim dokumentem jest Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 przyjęty uchwałą nr 4472/2021 w dniu 23 grudnia 2021 r. przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. W Programie zaprezentowano szereg działań, których celem jest zmniejszenie skali występowania zjawiska przemocy w domowej. W Programie wskazano 4 grupy adresatów, wobec których formułowano propozycje działań odpowiadających na ich potrzeby i problemy: osoby doznające przemocy domowej, osoby stosujące przemoc domową, kadry instytucji realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy oraz mieszkańców Wielkopolski jako szeroką grupę potencjalnych świadków przemocy domowej. Prezentowane działania prowadzić mają przede wszystkim do poprawy sytuacji osób doznających przemocy domowej i umożliwienia uzyskania potrzebnego, wysokiej jakości wsparcia; intensyfikacji pracy z osobami stosującymi przemoc domową, wzmocnienia kadr instytucji realizujących zadania w tym obszarze oraz zwiększenia świadomości Wielkopolan w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Trzecim dokumentem jest Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 przyjęty Uchwałą Nr 5 przez Radę Ministrów w dniu 9 listopada 2023 r. (M.P. z 2023 r., poz. 1232). Rządowy program zakłada kontynuację szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, ochronę i pomoc osób doznających przemocy domowej, jak i podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwiększenie profesjonalizmu służb w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej.¹ Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce. Program w swych założeniach zakłada 4 kierunki działań:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna: obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową;
2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej: obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), jak

¹ Uchwałą Nr 5 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 (M.P. z 2023 r., poz. 1232), s. 16

również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową: obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.
4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Program gminy Wronki będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

1. ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
2. ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny;
3. ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego;
4. ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy;
5. ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego;
6. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
7. ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r.
8. ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
9. ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych;
10. ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego;
11. ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
12. ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
13. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
14. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż w dniu 29 czerwca 2023 r. Rada Miasta i Gminy Wronki Uchwałą Nr LXII/525/2023 określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego we Wronkach, tym samym spełniono ustawowy obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Jednocześnie Burmistrz Miasta i Gminy Wronki Zarządzeniem Nr 92/OR/2023 w dniu 11 października 2023 r. powołał Zespół Interdyscyplinarny we Wronkach, w skład którego wchodzi 11 przedstawicieli instytucji, służb oraz organizacji pozarządowych.

I.2. Charakterystyka zjawiska przemocy

Poprzez **przemoc domową** należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

1. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
2. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
3. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
4. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
5. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa charakteryzuje to, że:

1. jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
2. siły są nierówne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; sprawca jest silniejszy, a ofiara słabsza,
3. narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
4. powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody; doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki, przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji, obejmujący w szczególności zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku, którego ich aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Najczęściej stosowaną w literaturze przedmiotu klasyfikacją rodzajów przemocy jest podział aktów agresji ze względu na jej przejawy. I tak w szczególności rozróżniamy: przemoc fizyczną, przemoc psychiczną i emocjonalną, a także przemoc seksualną. Objaśnienia zapisane poniżej nie wyczerpują wszystkich form przemocy, bowiem w literaturze przedmiotu

mówi się jeszcze o przemocy ekonomicznej i zaniedbaniu. **Przemoc ekonomiczna** sprawia, że ofiara staje się zależna od współmałżonka /partnera, gdyż ma ograniczony dostęp do pieniędzy, zmuszana jest prosić o niewielkie nawet środki finansowe, a także zostaje niedopuszczona do podjęcia pracy zawodowej. Zdarzają się również sytuacje **zaniedbywania dziecka /dzieci**, które wskazują, że ich najbardziej podstawowe potrzeby, takie jak: wyżywienie, ubranie, higiena, zdrowie, bezpieczeństwo, wychowanie nie są w pełni zaspokajane przez osoby za to odpowiedzialne.

Przejawami przemocy fizycznej są m.in.: policzkowanie, popychanie, drapanie, kopanie, uderzanie pięścią, rzucanie przedmiotami, plucie, wykręcanie rąk, użycie noża lub innej broni, a także świadome stwarzanie niebezpiecznych sytuacji stanowiących zagrożenie życia lub zdrowia. Opisuując przemoc fizyczną należy brać pod uwagę nie tylko jej przejawy, ale także skutki w postaci uszkodzenia ciała i wskazań do leczenia medycznego. Typowe *objawy* w stosowanej przemocy fizycznej to: przyspieszone bicie serca, podwyższone ciśnienie krwi, bóle i drżenie mięśni, sińce i obrzęki, rany cięte i klute, ślady po oparzeniach, otarcia naskórka, krwawe pręgi i blizny, ubytki włosów, złamania kości, jak i apatia, brak koncentracji, moczenie oraz bóle głowy, brzucha.

Z kolei **przemoc psychiczna** może występować samodzielnie, choć zawsze towarzyszy przemocy fizycznej. Termin ten oznacza sytuację sprawowania przez sprawcę psychologicznej kontroli nad ofiarą, wskazując, że krzywdzenie ofiary może dokonać się za pomocą oddziaływań psychologicznych oraz zwraca uwagę na uszkodzenia psychiki spowodowane przez przemoc². Przemoc ta *przejawiać* się może np.: groźbami, fizyczną i psychiczną izolacją, nadmierną zazdrością i żądzą posiadania, okłamywaniem, zastraszaniem, ignorowaniem potrzeb, ograniczaniem snu i pożywienia, świadomym nieudzielaniem pomocy w potrzebie. Może występować także w postaci nadużywania zaufania, narzucania własnych sądów, zmuszania do przyglądania się szokującym scenom oraz degradacji werbalnej (czyli wyzywania, poniżania, ciągłego krytykowania i upokarzania). Przemoc psychiczna może *objawiać się* poprzez: wzrost napięcia emocjonalnego, wzmożoną czujność, lęk, niepokój, strach, zaburzenia snu, tłumiony płacz, poczucie odrzucenia, izolację, wycofanie się, niską samoocenę, depresję, chroniczny smutek, zmienność nastroju, słabą kontrolę emocji, impulsywność, wzrost agresji, nieufność wobec innych, nieumiejętność nawiązania kontaktu, wrogość, błędne interpretowanie znaczenia zdarzeń i wyuczoną bezradność³. Najczęściej przemoc psychiczna występuje w związkach partnerskich i jest najtrudniejsza do udowodnienia.

² Badura-Madej W., Dobrzyńska-Mystreherazy A., *Przemoc w rodzinie - interwencja kryzysowa*, Kraków 2000, s. 21.

³ Pospiszyl I., *Razem wobec przemocy*, Warszawa 1999, s. 41

Natomiast **przemoc seksualna** to zmuszenie do aktów seksualnych wbrew woli. Może charakteryzować się kontynuowaniem aktywnej seksualności wtedy, gdy kobieta nie jest w pełni świadoma lub bez pytania jej o zgodę. Jest to atak lub fizyczne ranienie narządów płciowych w czasie aktu seksualnego, krytykowanie i wyzywanie kobiety wyzwiskami poniżającymi w sferze seksualnej. Do rodzaju tej przemocy zaliczamy gwałt, rozbieranie z użyciem siły, stosunek analny i oralny wbrew woli. Opisane wyżej rodzaje przemocy są formami krzywdzenia bardzo często występującymi łącznie⁴.

Zatem w literaturze przedmiotu mówi się o różnych formach przemocy, którym towarzyszy pragnienie spowodowania cierpienia u ofiary i wywołania szkód. Przemoc niesie ze sobą dramatyczne skutki zarówno bezpośrednie, jak też dalekosiężne dla osób jej doświadczających (dorosłych, jak i dzieci), często niewidoczne w pierwszym kontekście, a jednak prowadzące do stopniowej dezorganizacji psychiki i normalnego funkcjonowania ofiar. Charakterystyczne jest przekonanie sprawcy o bezzadności ofiary i poczucie własnej bezkarności. Słabość ofiary wynika z przewagi fizycznej osoby stosującej przemoc lub okoliczności, w których sprawca uzyskuje władzę psychiczną⁵.

Warto zaznaczyć, iż przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje nie tylko dla samej osoby jej doświadczającej i jej rodziny, ale także dla całego społeczeństwa i państwa. Koszty emocjonalne największe ponosi sama osoba doznająca przemocy, jednak państwo pokrywa koszty świadczeń i pomocy udzielanej osobom doznającym i stosującym przemoc domową. Koszty, jakie pokrywa państwo związane są między innymi z: *pomocą społeczną* (zasiłki celowe, okresowe i pomoc terapeutyczną), *opieką zdrowotną* (w zakresie leczenia zdrowia psychicznego ofiar przemocy oraz leczenia urazów i uszkodzeń ciała), *wymiarom sprawiedliwości* (działalność policji i prokuratury - prowadzenie dochodzeń, nadzory prokuratorskie, więziennictwo, pomoc prawna w zakresie prawa karnego, cywilnego i rodzinnego (sprawy rozwodowe, separacje i sprawy alimentacyjne), a także *mieszkalnictwem* (w tej kategorii mieszczą się wydatki związane z utrzymaniem i prowadzeniem ośrodków dla ofiar przemocy, a także koszty ponoszone przez władze lokalne, które są odpowiedzialne za sprawy lokalowe).

Opierając się na literaturze socjologicznej można podać następujące zasadnicze **przyczyny dezorganizacji rodziny**, której skutkami może być przemoc domowa, a mianowicie: postępujące procesy industrializacji i urbanizacji, podejmowanie pracy przez kobiety poza domem, rozwój społeczności miejskiej - szczególnie zaś środowisk wielkomiejskich (sprzyjających anonimowości jednostek i rodziny), wzrost wszelkiego rodzaju ruchliwości społecznej, rozwój usług zastępujących rodzinę, zdrady małżeńskie i podejrzenia o zdrady, alkoholizm i narkomania, rozczerowanie w małżeństwie, dezorganizacja w zakresie

⁴ Mazur J., *Przemoc w rodzinie. Teoria i rzeczywistość*, Warszawa 2002, s. 38.

⁵ Mellibruda J., *Oblicza przemocy*, Warszawa 1993, s. 23.

pracy (np. brak stałych źródeł utrzymania) oraz choroby jednego z partnerów (choroby psychosomatyczne, nerwice, psychozy i charakteropatie)⁶. Podane przyczyny wzajemnie się przenikają i zazębiają, tym samym wpływając na zjawisko przemocy. Również duży wpływ na zjawisko przemocy mają kulturowe uwarunkowania postaw wobec kobiet. Powodują one, że wiara w naturalny porządek i hierarchię władzy w związkach małżeńskich (partnerskich), uprzedmiotowienie kobiet, tradycja nakazująca kobietom uległość i podporządkowanie oraz tolerancja dla stosowania przemocy i siły fizycznej umożliwiają wieloletnie stosowanie przemocy i wyjaśniają wysoką liczbę kobiet wśród ofiar przemocy, a nie mężczyzn.

I.3. Podstawowe konsekwencje karne stosowania przemocy

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim m. in.:

- z art. 207:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15;

- z art. 191 § 1 Kodeksu karnego – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną, zmusza ją lub inną osobę do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ścigane z urzędu);

- z art. 197 § 1 Kodeksu karnego – kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)⁷;

- z art. 209 § 1 Kodeksu karnego – kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych, wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze

⁶ Tyszka Z., *Socjologia rodziny*, Warszawa 1976, s. 230-231.

⁷ *ściganie na wniosek polega na tym, że bez wniosku osoby pokrzywdzonej postępowanie w danej sprawie nie może być wszczęte*

ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego, organu pomocy społecznej lub organu podejmującego działania wobec dłużnika alimentacyjnego, ewentualnie z urzędu).

I.4. Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej Program oparty jest na zasadach:

- 1) wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawą o działaniu pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym następstwom;
- 2) jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby, szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej, dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno osobom stosującym przemoc domową, jak i osobom doznającym przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Ponadto Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej nastawiony będzie także na działania profilaktyczne oraz bezpośrednią pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej, ze szczególnym uwrażliwieniem na przemoc stosowaną wobec dzieci.

Profilaktyka prowadzona będzie na 3 poziomach:⁸

1. profilaktyka pierwszorzędowa – adresowana do grupy niskiego ryzyka. Obejmuje dwa cele: upowszechnienie informacji na temat przemocy domowej, poprzez tworzenie placówek wsparcia dziennego, realizację programów profilaktycznych (edukacyjne) dla

⁸ Profilaktyka w środowisku lokalnym – Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii – Warszawa 2002 r.

rodziców, dzieci, ukazywanie się artykułów w prasie, organizację kampanii lokalnej, itp.),

2. profilaktyka drugorzędowa – adresowana do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest udzielenie osobom profesjonalnej pomocy (mediacje, poradnictwo specjalistyczne, terapia, itp.),
3. profilaktyka trzeciorzędowa – adresowana jest do grupy wysokiego ryzyka. Ma ona na celu przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez uruchomienie działań interwencyjnych służb, a także narzędzi prawnych odseparowania osób stosujących przemoc domową od osób doznających przemocy domowej (nakazy, zakazy, zatrzymania, tymczasowe aresztowania, itp.).

Zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. W gminie Wronki obsługą organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wronkach.

II. DIAGNOZA

W celu określenia szczegółowych celów Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, a także działań zmierzających do ich osiągnięcia istotne jest stworzenie diagnozy zjawiska przemocy w domowej.

II.1 Diagnoza problemu przemocy domowej w Polsce

Przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w środowisku domowym z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie. Statystyki pokazują,

że wiele osób stosujących przemoc domową w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych. Zgodnie z danymi przedstawionymi w Raporcie o stanie narkomanii w Polsce – w 2018 r. odsetek populacji w wieku 15–64 lata sięgających po narkotyki wynosił 5,4%.

W 2019 r. na zlecenie Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej było realizowane badanie pn. „Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie”, które pokazało, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej, jak i na temat mechanizmów doznawania przemocy. Na poziomie deklaracyjnym zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy domowej w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy. Badanie pokazało, że ok. 85%–90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Nadal jednak około 10% dorosłych osób uznaje różnego rodzaju przemocowe zachowania za normalne. Kobiety i mężczyźni nieco różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu w odniesieniu do stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy. Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy domowej to stwierdzenie „Ofiary przemocy domowej akceptują swoją sytuację”. W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo – około 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania. Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin doznających przemocy, stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne

i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować w sytuacji bycia świadkiem przemocy.

W 2021 r. na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zostało przeprowadzone badanie „Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci”. Głównym celem badania było dokonanie diagnozy skali zjawiska przemocy domowej wobec dzieci w Polsce.

Według Polaków najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy domowej wobec dzieci była przemoc psychiczna. W drugiej kolejności najczęściej występujące to: zaniedbanie oraz przemoc fizyczna. Prawie co piąte dziecko w Polsce doznawało przemocy fizycznej (19%) i psychicznej (18%). 9% doznało przemocy ekonomicznej, a 8% seksualnej.

Nieznacznie częściej osobą stosującą przemoc był mężczyzna. 54% mężczyzn przyznało, że zdarzyło im się dać dziecku klapsa, w porównaniu do 45% kobiet. Co piąty Polak przyznał, że były sytuacje, kiedy obrażał, zwymyślał dziecko oraz uderzył je dłonią po ciele a 15% przyznaje, że zdarzyło mu się zastraszać dziecko (odpowiednio 13%, 15% oraz 9% w przypadku kobiet). 38% dzieci poniżej 18 lat dostało od rodzica/opiekuna klapsa. 16% dzieci poniżej 18. roku życia było obrażane i wyzywane, 12% zostało kiedykolwiek uderzone dłonią po ciele, a 8% doznaje/doznawało zastraszania.

Większość osób (61%), które zaobserwowały przemoc w swoim otoczeniu, podjęła w związku z tym działania. Była to przede wszystkim rozmowa, uświadomienie problemu (26%) oraz zgłoszenie na Policję (20%) czy do pomocy społecznej (18%). Osoby, które nie podjęły żadnych działań w związku z zauważeniem występowania przemocy, przyznały, że nie zrobiły tego głównie ze względu na poczucie, że nie chcą się wtrącać (19%) i z obawy, strachu (19%).

Polacy ocenili swoją wiedzę dotyczącą przemocy domowej na dość wysoką. Prawie połowa (49%) uważa, że wie o przemocy domowej wobec dzieci dużo lub sporo (43%). Zdaniem prawie co trzeciego Polaka (34%) problem przemocy domowej wobec dzieci w trakcie pandemii nasilił się. Osoby, które miały kontakt z instytucjami lub korzystały z ich pomocy w czasie pandemii, generalnie oceniają, że spadła ich dostępność, natomiast nie wpłynęło to znacząco na pogorszenie się skuteczności otrzymanej pomocy.

Doświadczenia przemocy w dzieciństwie w bardzo dużym stopniu rzutują na dorosłe życie. Wyniki badania pokazały, że prawie co trzeci Polak (32%) przyznaje, że w

dzieciństwie doświadczał przemocy fizycznej, a 28% badanych przyznało, że doznawało przemocy psychicznej. Przemocy najczęściej dopuszczali się członkowie najbliższej rodziny: ojciec, matka, rodzeństwo.

Zdecydowana większość Polaków (81%) była również świadoma, że dziecko doznaje przemocy również wtedy, gdy widzi przemoc między swoimi rodzicami. Polacy byli prawie jednomyślni w przekonaniu, że każdy, kto dostrzega przemoc domową wobec dziecka, powinien zareagować.

W 2022 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej zleciło przeprowadzenie badań na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie wśród kolejnej grupy osób, która może być szczególnie narażona na stosowanie przemocy domowej, tj. wśród osób starszych i niepełnosprawnych.

Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród osób niepełnosprawnych najczęściej była wskazywana przemoc psychiczna (jej doznawanie zadeklarowało 78,1% osób niepełnosprawnych biorących udział w badaniu) oraz fizyczna (57,8%). W przypadku osób starszych – przemoc psychiczna (87,3%), fizyczna (43,1%) i ekonomiczna (43,1%). Podobnie w przypadku osób starszych i osób niepełnosprawnych – przemoc psychiczna (70,2%) oraz fizyczna (45,2%) i ekonomiczna (41,1%).

Najczęściej występującą formą przemocy wobec osób starszych była przemoc psychiczna, a następnie przemoc fizyczna, ekonomiczna i zaniedbanie, a najrzadziej natomiast przemoc seksualna.

Przemocy fizycznej doznawały najczęściej osoby niepełnosprawne – 57,8% respondentów z tej grupy; w następnej kolejności osoby starsze niepełnosprawne – 45%; najrzadziej, ale równie często osoby starsze. Przemocy psychicznej najczęściej doznawały osoby starsze 87%, osoby niepełnosprawne 78%. Natomiast osoby starsze niepełnosprawne wskazały, że doznają przemocy psychicznej w 7%. Inaczej wyglądała sytuacja w przypadku przemocy seksualnej, której wśród badanych najczęściej doznawały osoby niepełnosprawne – co piąty badany z tej grupy; a w dalszej kolejności także co 6. osoba starsza niepełnosprawna oraz co 8. badana osoba starsza. Przemoc ekonomiczna była najczęściej doznana przez osoby starsze – 43% i osoby starsze niepełnosprawne – 41%. Doznawała jej też co trzecia badana osoba niepełnosprawna.

Zaniedbania doznała co trzecia badana osoba starsza, 3% osób starszych niepełnosprawnych i co piąta badana osoba niepełnosprawna.

Jednym z ważniejszych wniosków płynących z pogłębionych wywiadów jakościowych, które dotyczyły rodzajów przemocy, jakiej doznają osoby starsze i osoby niepełnosprawne, jest to, że niemalże zawsze różne formy przemocy łączyły się ze sobą i były stosowane razem lub naprzemiennie w stosunku do tej samej osoby.

Osobą stosującą przemoc domową wobec osób starszych i niepełnosprawnych byli najczęściej mężczyźni z najbliższego środowiska domowego: mężowie, partnerzy, ojcowie, a rzadziej dorośli synowie.

Najczęściej wskazywane przejawy przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych to znieważanie, wyzwiska, ośmieszanie, lekceważenie, zastraszanie, szantażowanie, zabieranie/używanie własności osoby starszej bez jej zgody, popychanie, szturchanie, zabieranie pieniędzy.

Respondenci badania z 2019 r. pn. „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie” pozytywnie ocenili działanie systemu wsparcia osób doznających przemocy domowej w Polsce. Osoby doznające przemocy, które skorzystały z różnorodnych form wsparcia, w 83% otrzymane wsparcie oceniły jako skuteczne. Najlepiej ocenianymi instytucjami w kontekście działań pomocowych były ośrodki pomocy społecznej oraz Policja. Jako najbardziej skuteczne formy wsparcia oprócz realizacji procedury „Niebieskie Karty” wskazywano poradnictwo psychologiczne oraz prawne, jak również pomoc oferowaną w ramach pracy socjalnej.

Ze Sprawozdania z Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2021 wynika, że liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę wyniosła 82 092, w tym przez przedstawicieli:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – 10 907,
- Policji – 64 250,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych – 2 566,
- oświaty – 3 231,
- ochrony zdrowia – 1 138,

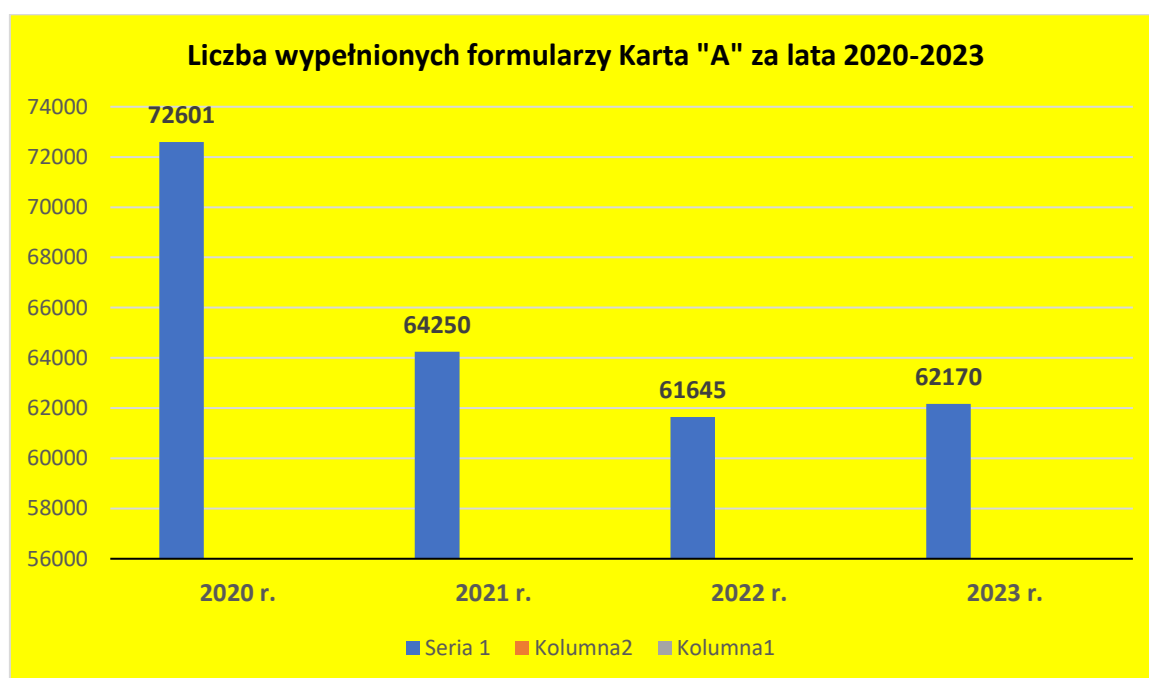
Należy odnotować, że liczba sporządzonych w 2021 r. formularzy „Niebieska Karta – A” spadła w stosunku do 2020 r. (o 9 289), natomiast w 2022 r. w porównaniu do roku 2021 zwiększyła się o 1 104. Może to wskazywać na rozwój i skuteczność szeroko zakrojonych działań profilaktycznych, dzięki czemu istnieje możliwość

rozpowszechniania wiedzy w środowisku lokalnym na temat zjawiska przemocy oraz działań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

W całej Polsce w ramach instytucji pomagających osobom doznającym przemocy w rodzinie funkcjonowało w 2021 r. 826 jednostek. Wśród instytucji zdecydowaną większość stanowią punkty konsultacyjne – 513 (62,10%), a następnie ośrodki interwencji kryzysowej – 162 (15,25% – w tym 62 to punkty interwencji kryzysowej), specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej – 37 (4,47%), ośrodki wsparcia – 17 (2,05%), domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – 24 (2,90%) oraz 73 (8,83%) inne placówki świadczące specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej.

Ze wspomnianego już badania skuteczności pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy w rodzinie przeprowadzonego w 2019 r. wynika, że mimo istniejącej infrastruktury wsparcia osób krzywdzonych istnieją braki infrastrukturalne i kadrowe występujące najczęściej w przypadku małych miast i wsi. Dotyczą zwłaszcza specjalistycznej pomocy psychologicznej, terapeutycznej i psychiatrycznej skierowanej w szczególności do dzieci. Dlatego jest zasadny dalszy rozwój infrastruktury wsparcia w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, jak również rozwój działań związanych z szeroko pojętym poradnictwem i profilaktyką.

Najnowsze dane statystyczne Komendy Głównej Policji dostępne na stronie www.policja.pl za lata 2021 - 2023 r. przedstawiają się jak poniżej.

Dane Komendy Głównej Policji: www.kgp.pl

Z przedstawionych danych statystycznych wynika, iż zmniejsza się liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”. Zdaniem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej wynika to z coraz bardziej skutecznego oddziaływania przez służby na osoby stosującej przemoc, ale także na coraz większą profesjonalizację specjalistów udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

II.2 Diagnoza problemu przemocy domowej w gminie Wronki

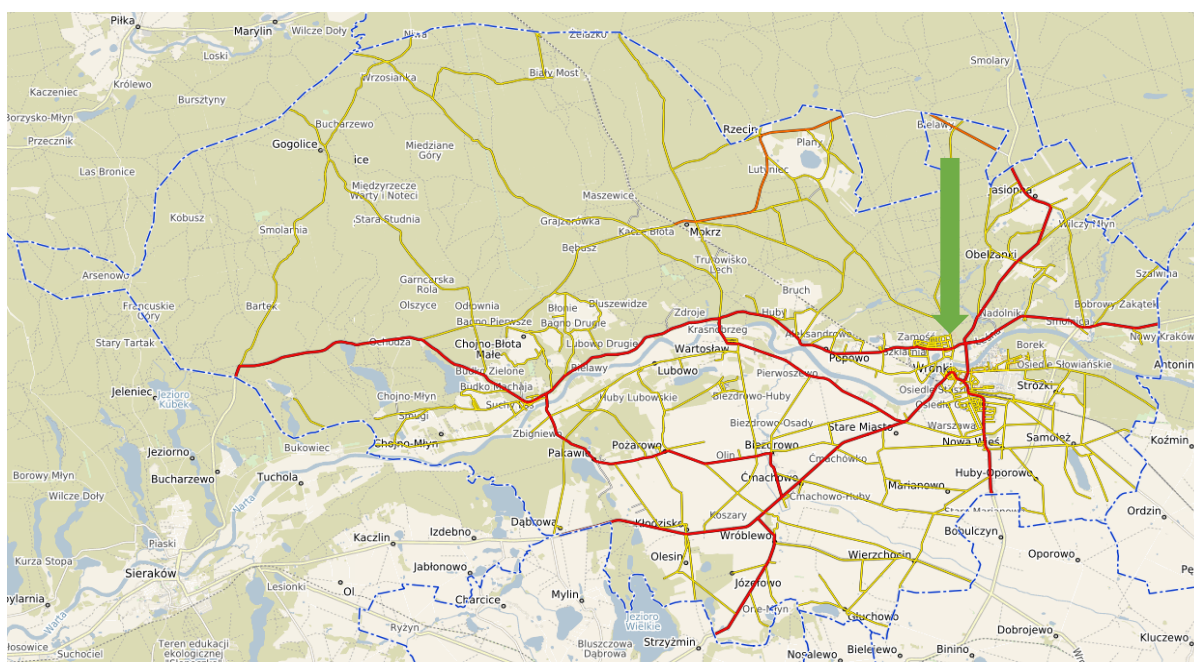
Dane demograficzne.

Gmina miejsko-wiejska Wronki położona jest w powiecie szamotulskim, w zachodniej części województwa wielkopolskiego, w międzyrzeczu Warty i Noteci.

Graniczy z 8 gminami: od wschodu i południowego wschodu z gminami Obrzycko, Ostroróg i Pniewy (powiat szamotulski), od północy z gminami Drawsko, Wieleń i Lubasz (powiat czarnkowsko-trzcianecki), natomiast od południa i południowego zachodu z gminami Chrzypsko Wielkie i Sieraków (powiat międzychodzki).

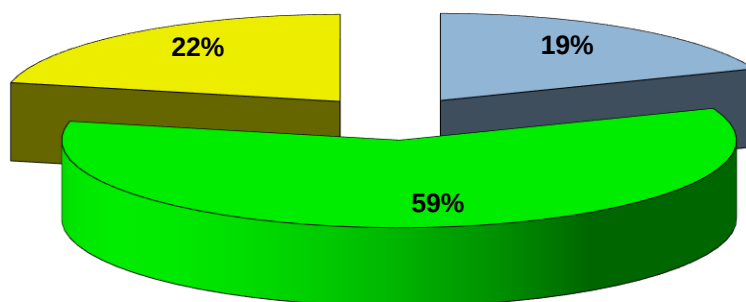
Obszar gminy zajmuje powierzchnię około 302 km².

Na jej terenie zlokalizowanych jest 48 miejscowości, w tym miasto Wronki oraz 20 sołectw: Biezdrowo, Chojno, Ćmachowo, Głuchowo, Jasionna, Kłodzisko, Lubowo, Marianowo, Nowa Wieś, Obelzanki, Pakawie, Popowo, Pożarowo, Rzecin, Samoleż, Stare Miasto, Stróžki, Wartosław, Wierzchocin i Wróblewo.

Według danych w gminę Wronki zamieszkiwało na dzień 31 grudnia 2023 r. 18 030 osób, w tym 9 306 kobiet.

Struktura wiekowa mieszkańców gminy Wronki stan na dzień 31.12.2023 r.

■ osoby w wieku przedprodukcyjnym ■ osoby w wieku produkcyjnym
■ osoby w wieku poprodukcyjnym

Dane gminy Wronki.

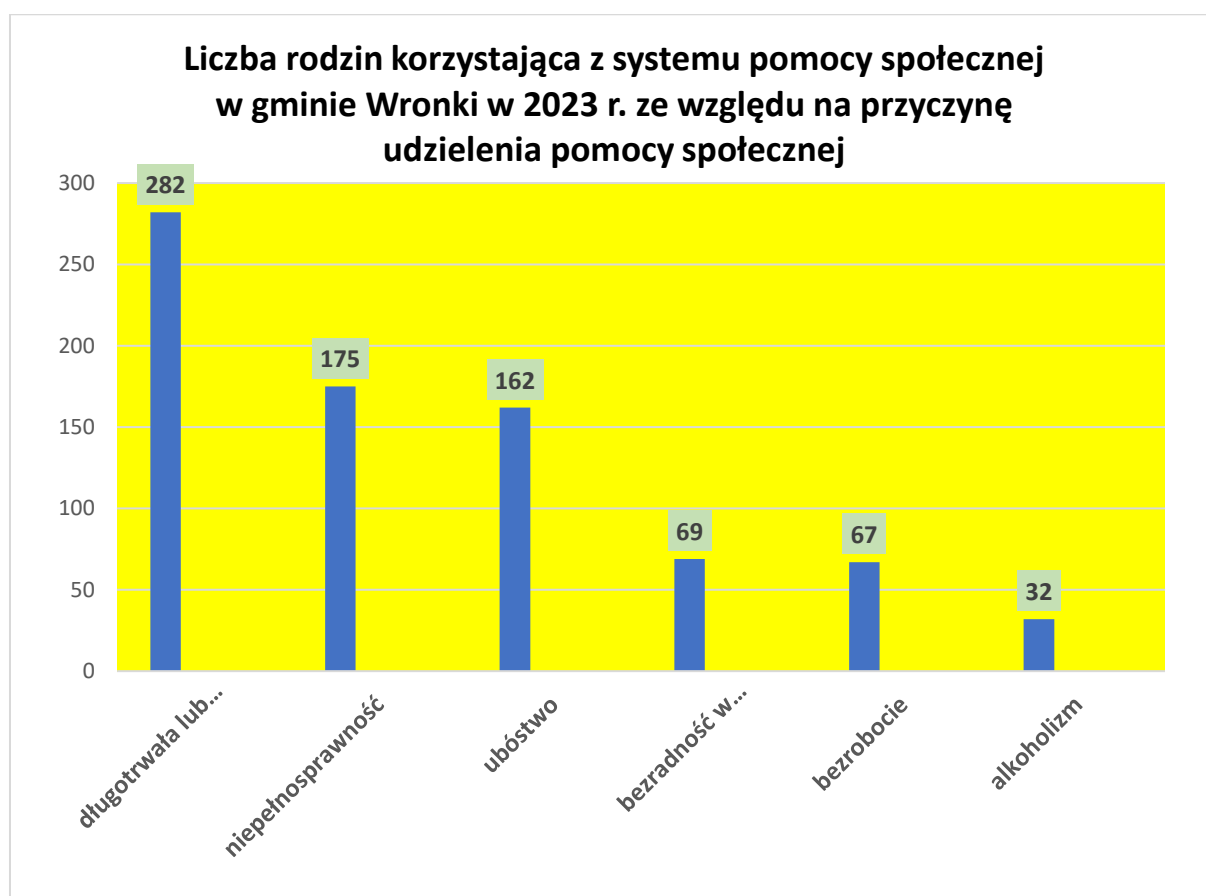
Z powyżej przedstawionych danych wynika, iż struktura wiekowa mieszkańców gminy Wronki w 2023 roku była korzystna, co przejawiało się większą liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym w porównaniu z osobami w wieku poprodukcyjnym. Należy jednak zaznaczyć, iż obecnie w skali całego kraju odnotowujemy systematycznie zmniejszającą się liczbę dzieci i młodzieży (w przedziale wiekowym 0-17 lat), co jest związane z malejącą dzietnością rodzin, wzrasta natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat dla kobiet i 65 dla mężczyzn). W niedalekiej przyszłości znaczna grupa osób w wieku produkcyjnym będzie kończyć swą działalność zawodową i zasilać one grono seniorów. Z perspektywy systemu zabezpieczenia społecznego jest to o tyle ważne, że wymaga dostosowania do potrzeb tej grupy odpowiedniej sfery usług społecznych.

Wzrost udziału osób starszych w ogóle populacji gminy Wronki może przyczynić się do zwiększenia liczby osób z niepełnosprawnościami i tym samym należy

przeznaczyć większe zasoby kadrowe i lokalowe do pomocy tej grupie wiekowej. Starsze grupy wiekowe są bardziej narażone na ryzyko niepełnosprawności oraz przemocy domowej ze strony bliskich – obecnie prawie 60% niepełnosprawnych jest wśród osób po 55. roku życia. Dodajmy, że proces starzenia się lokalnej społeczności wynika także skądinąd z pozytywnej przesłanki – wydłużania się średniego czasokresu życia.

Dane z pomocy społecznej

Z analizy sprawozdania rocznego z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach (MRiPS-03) za rok 2023 wynikają, iż w gminie Wronki dominującymi przyczynami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba (282 rodziny), niepełnosprawność (175 rodzin), ubóstwo (162 rodziny), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (69 rodzin), bezrobocie (67 rodzin), alkoholizm (32 rodziny), potrzeba ochrony macierzyństwa (22 rodziny), bezdomność (20 osób/rodzin), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (10 osób/rodzin).

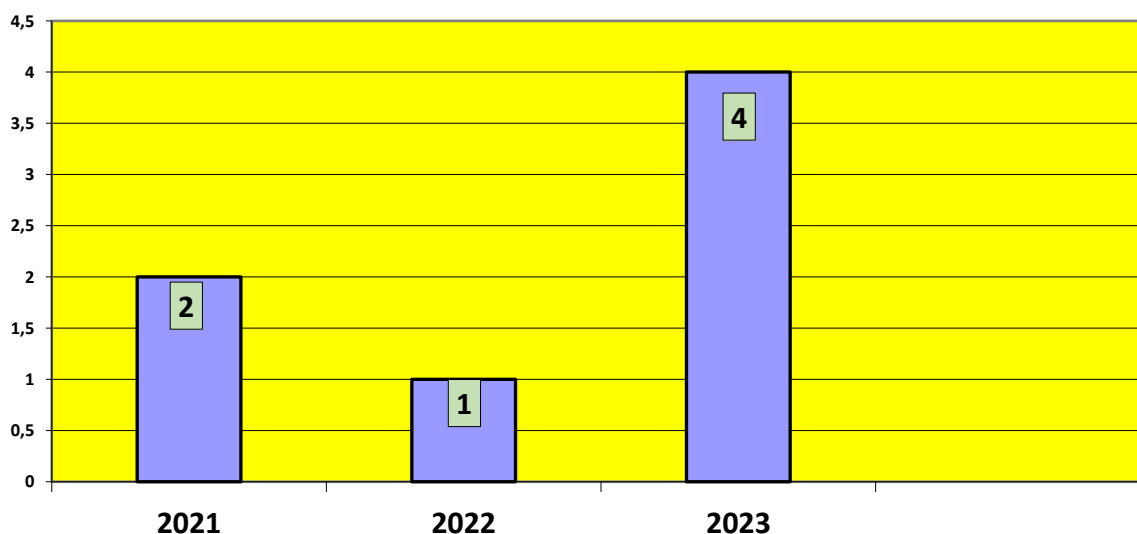
Z tego samego sprawozdania jak powyżej dokonano analizy liczby rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy domowej. Poniżej na wykresie dokonano analizy porównawczej za lata 2021 – 2023.

Z tytułu przemocy domowej w 2023 r. 4 rodziny (15 osób w rodzinach) otrzymały świadczenie z pomocy społecznej, w roku 2022 - 1 rodzina (8 osób w rodzinie), natomiast w 2021 r. – 2 rodziny (3 osoby w rodzinach).

Poniżej na wykresie przedstawiono liczę rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021 – 2023 z tytułu przemocy domowej.

Można zauważyć tendencję wzrostową liczby rodzin korzystających ze świadczeń z powodu przemocy domowej. Przyczynami może być wzrost świadomości osób o możliwości uzyskania takiej pomocy.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w gminie Wronki za lata 2021-2023

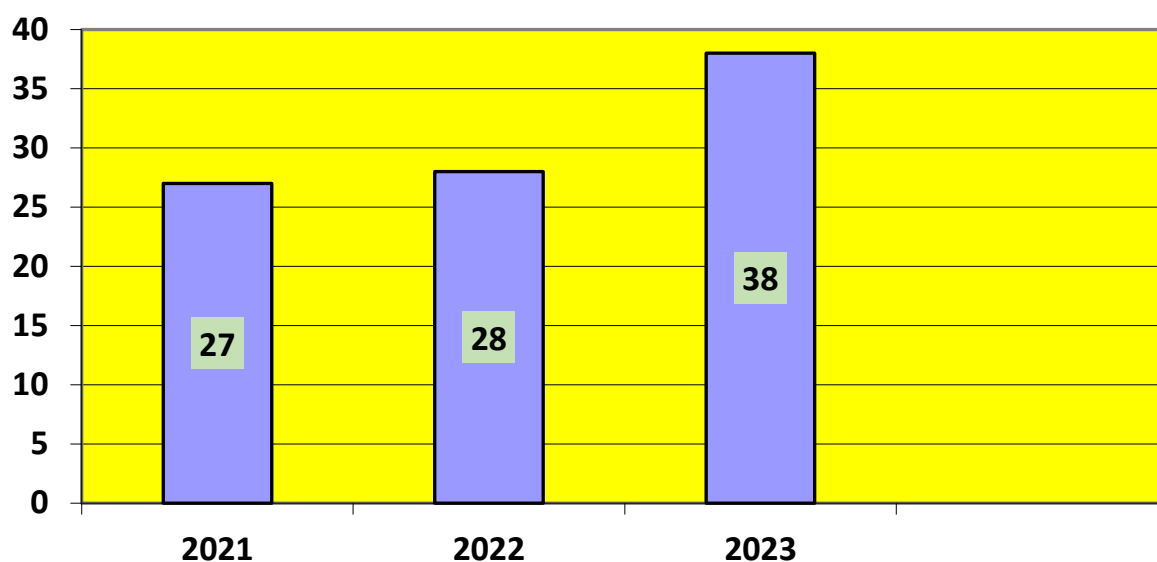

Dane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wronkach

Dane o przemocy

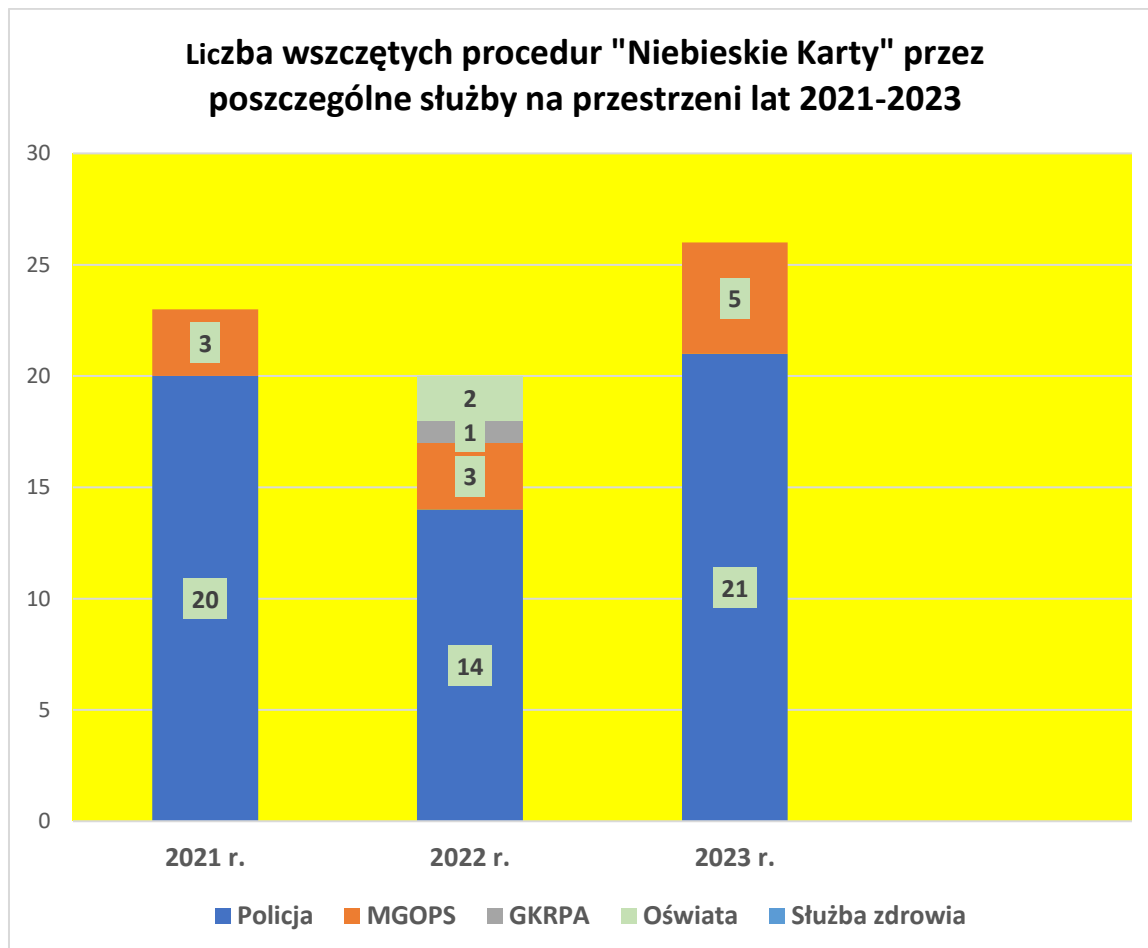
Z analizy danych, będących w posiadaniu MGOPS Wronki, w zakresie przemocy domowej, można zauważyć tendencję wzrostową liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021 – 2023. Może to być wynikiem zwiększenia świadomości społecznej w zakresie przemocy, ale także dostępności specjalistów w gminie Wronki. Ponadto w wyniku nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie działania instytucji i służb, w ramach kolacji lokalnej, są skoordynowane i jednolite w zakresie procedur pomocy.

**Liczba wypełnionych Niebieskich Kart w gminie Wronki
za lata 2021 - 2023**

Dane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wronkach

Poniżej przedstawiono wykres ukazujący rozróżnienie, które ze służb i instytucji wszczęły procedurę „Niebieskich Kart” na przestrzeni lat 2021 – 2023. Największą liczbę wszczętych procedur odnotowano przez Policję, w dalszej kolejności przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wronkach.

Poniżej przedstawiono tabelę z szczegółowymi danymi w zakresie procedury „Niebieskie Karty”, jakie odnotowano w gminie Wronki na przestrzeni lat 2021-2023. Dane pochodzą z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wronkach.

	2023	2022	2021
Liczba kart ogółem (NK z lat poprzednich nadal prowadzone oraz nowe w danym roku)	38	28	27
Liczba kart wszczętych w danym roku, w tym:	27	19	23
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przed wszczęciem NK	4	5	7
Liczba osób w rodzinach ogółem (NK prowadzone z lat ubiegłych i wszczęte w danym roku)	76	80	43
Liczba grup roboczych	38	27	27
Liczba spotkań grup roboczych	61	53	45
Liczba sprawców kobiet	5	2	1
Liczba sprawców mężczyzn	23	23	22
Liczba ofiar kobiet	22	26	24
Liczba ofiar mężczyzn	2	2	3
Liczba ofiar dzieci (do 18 r.ż.)	24	24	16
Liczba NK wszczętych przez Policję	21	14	20
Liczba NK wszczętych przez Pomoc społeczną	5	3	3
Liczba NK wszczętych przez GKRPA	1	1	0
Liczba NK wszczętych przez Oświatę	0	2	0
Liczba NK wszczętych przez Służbę Zdrowia	0	0	0
Liczba NK ogółem (liczba kart w rodzinach, gdzie wypełniono formularz więcej niż jeden raz)	3	0	0
Liczba osób uczestniczących w pracach grup roboczych	17	17	16
Liczba zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa wysłanych przez OPS Wronki	0	0	0
Liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy, gdzie założono NK	6	6	0

III. ANALIZA SWOT

Przy opracowaniu diagnozy dla potrzeb Programu wykorzystano analizę SWOT - powszechnie stosowaną i użyteczną metodę przy określaniu priorytetów rozwojowych. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron samorządu oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed samorządem przy realizacji wyznaczanych celów.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- mocne strony – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- słabe strony – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Analizę SWOT przeprowadzili przedstawiciele instytucji i służb gminnych i ponadgminnych oraz organizacji pozarządowych, uczestniczący w opracowaniu „Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w gminie Wronki na lata 2024 - 2030”.

SWOT kwestii „Przemoc domowa”:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
▪ zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej odpowiedniego dostępu do wsparcia psychospołecznego i prawnego ▪ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej ▪ realizowanie wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej ▪ wdrażanie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej ▪ funkcjonowanie w gminie Punktu Konsultacyjnego ▪ podejmowanie działań w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ▪ pomoc psychologa dziecięcego w MGOPS Wronki ▪ pomoc asystenta rodziny ▪ systematyczne szkolenia dla służb w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej ▪ zorganizowani pracownicy, chętni do współpracy, ▪ zajęcia dla dzieci w świetlicach mobilnych ▪ gminna grupa wsparcia dla AA i Al-Anon	▪ niedostateczny dostęp rodzin dotkniętych problemami uzależnień do pomocy psychiatrycznej ▪ niewystarczająca ilość organizacji pozarządowych działających dla osób dotkniętych przemocą domową ▪ niewystarczająca profilaktyka dla osób starszych ▪ brak specjalistycznej placówki wsparcia dziennego ▪ brak ośrodków interwencji kryzysowej w gminie i powiecie ▪ niewystarczająca współpraca międzyinstytucjonalna ▪ niejednoznaczność przepisów, sprzeczność przepisów z kodeksu karnego i ustawa o przeciwdziałania przemocy domowej ▪ wypalenie zawodowe wynikające ze słabych efektów pracy z osobą doznającą przemocy i osobą stosującą przemoc domową ▪ zbyt wąskie kanały informacyjne dotyczące przemocy na terenie gminy

SZANSE	ZAGROŻENIA
▪ zwiększająca się świadomość społeczna, w tym dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli, na temat problemów uzależnień i przemocy domowej ▪ funkcjonowanie w powiecie placówek wsparcia dla osób uzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową oraz grup samopomocowych AA i Al-Anon ▪ funkcjonowanie w gminie placówki wsparcia dla osób uzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową, Poradni Leczenia Uzależnień NZOZ Ośrodek Psychoterapii Psychoedukacji i Badań Psychologicznych oraz grup samopomocowych AA i Al-Anon ▪ niezwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą domową wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia ▪ korzystne zmiany w przepisach prawnych chroniących osoby doświadczające przemocy domowej ▪ ogólnopolskie kampanie edukacyjne ▪ zmiany w przepisach prawnych dotyczące obowiązkowego udziału osób stosujących przemoc w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych	▪ relatywnie niska liczba osób wyleczonych z uzależnień; długi okres oczekiwania na leczenie ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej ▪ rosnąca liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych ▪ zwiększająca się liczba osób wymagających objęcia działaniami korekcyjno-edukacyjnymi i psychologiczno-terapeutycznymi ▪ zmiany w przepisach prawa, ▪ nieczytelne przepisy prawne, ▪ zbyt niskie nakłady finansowe na szczeblu rządowym w zakresie ogłaszanych konkursów na realizację programów o charakterze przeciwdziałania domowej oraz ochrony osób doznających przemocy ▪ brak organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej

IV. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

**ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI SYSTEMU PROFILAKTYKI PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ ZMINIMALIZOWANIE SKUTKÓW ZJAWISKA PRZEMOCY
DOMOWEJ NA TERENIE GMINY WRONKI W LATACH 2024 – 2030**

CELE SZCZEGÓŁOWE

Cele szczegółowe:

- 1) Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej.
- 2) Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 3) Zapewnienie rodzinom, w których wstępuje zjawisko przemocy domowej, kompleksowej pomocy.
- 4) Dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla osób doświadczających przemocy domowej.
- 5) Zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Cel 1 Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) upowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy domowej,
- 2) organizację lokalnych kampanii społecznych lub współudział w organizacji kampanii o zasięgu powiatowym, wojewódzkim lub krajowym ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej,
- 3) prowadzenie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej oraz możliwości uzyskania pomocy ze strony instytucji gminnych lub innych obejmujących swym działaniem teren gminy Wronki.

Cel 2 Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) realizację programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, służby zdrowia oraz wsparcia dziennego,
- 2) realizację szkoleń nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców,
- 3) wczesne rozpoznanie i reagowanie na sytuacje, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy domowej.

Cel 3 Zapewnienie rodzinom, w których wstępuje zjawisko przemocy domowej, kompleksowej pomocy realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) udzielanie natychmiastowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami,
- 2) wspieranie programów interwencyjnych, psychoedukacyjnych i innych dla dzieci, które są osobami doznającymi przemocy domowej lub świadkami przemocy domowej,
- 3) wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniających bezpieczeństwo socjalne osobom doznającym przemocy domowej.

Cel 4 Dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla osób doznających przemocy domowej realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) przeprowadzenie szczegółowej diagnozy potrzeb i zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- 2) pozyskiwanie środków na tworzenie nowej infrastruktury lub dostosowanie istniejącej na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych.

Cel. 5 Zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) szkolenia dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- 2) opracowanie i wdrożenie procedur oraz standardów współpracy jednostek, służb oraz innych organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- 3) wprowadzenie super wizji dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej lub osobami stosującymi przemoc domową (osoby tworzące system przeciwdziałania przemocy domowej).

V. Działania Programu

CEL OGOLNY ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI SYSTEMU PROFILAKTYKI PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ ZMINIMALIZOWANIE SKUTKÓW ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY WRONKI W LATACH 2024 – 2030					
Cele szczegółowe	Zadania	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej	1) Upowszechnianie informacji na temat przemocy domowej,	Artykuły prasowe, konferencje, seminaria, debaty społeczne,	Liczba artykułów prasowych, konferencji, seminariów, debat publicznych	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny we Wronkach	2024 - 2030

	2) Organizacja lokalnych kampanii społecznych lub współudział w organizacji kampanii o zasięgu powiatowym, wojewódzkim lub krajowym ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej	Organizacja gminnej kampanii na temat zjawiska przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemoc domowej, poprzez opracowanie, wydruk i kolportaż materiałów informacyjnych, ulotek, plakatów, broszur, itp., współudział w innych kampaniach o	Liczba zorganizowanych kampanii lokalnych, Liczba partnerów zaangażowana do realizacji kampanii, Liczba wydanych ulotek, plakatów, broszur, itp.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, instytucje i służby wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego we Wronkach, Urząd Miasta i Gminy Wronki,	2025, 2027, 202
--	--	--	--	--	-----------------

		zasięgu ponadgminnym			
	3) Prowadzenie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej oraz możliwości uzyskania pomocy ze strony instytucji gminnych lub innych obejmujących swym działaniem teren Gminy Wronki	Opracowanie i wdrożenie programów informacyjnych w jednostkach gminnych (pomoc społeczna, oświata, Urząd Miasta i Gminy), opracowanie poradnika dla osób doznających i	Liczba wdrożonych programów informacyjnych, liczba wydanych poradników	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, instytucje i służby wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego we Wronkach Urząd Miasta i Gminy Wronki	2025- 2030

		stosujących przemoc domową			
2. Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowany będzie poprzez następujące zadania	1) Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, służby zdrowia, placówkach wsparcia dziennego	Stworzenie wykazu programów profilaktycznych prowadzonych w minie, ocena realizacji dotychczasowych programów, stworzenie wykazu potrzeb w zakresie realizacji programów	Wykaz programów, wykaz instytucji realizujących programy	Instytucje oświatowe oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wronkach	2024- 2030
	2) Realizacja szkoleń nastawionych na umiejętności	Wspieranie poradnictwa rodzinnego,	Liczba udzielonych porad,	Placówki oświatowe (szkoły, przedszkola),	2025- 2030

	wychowawcze rodziców	określenie potrzeb rodziców w zakresie tematyki szkoleń, prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych rodziców	liczba realizowanych programów, liczba uczestników warsztatów	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wronkach	
	3) Wczesne rozpoznanie i reagowanie na sytuacje, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy domowej	Wczesne rozpoznanie przemocy lub zagrożenie wystąpienia przemocy,	Liczba rozpoznanych przypadków przemocy lub zagrożenia wystąpienia przemocy,	Zespół Interdyscyplinarny we Wronkach	

		ustalenie procedur postępowania interwencyjnego dla poszczególnych grup zawodowych	Liczba zgłoszeń przemocy domowej		
3. Zapewnienie rodzinom, w których wstępuje zjawisko przemocy domowej kompleksowej pomocy	1) udzielanie natychmiastowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami	Prowadzenie wsparcia psychologicznego oraz w dalszej kolejności prawnego oraz socjalnego, podejmowanie interwencji kryzysowej, udzielenie schronienia osobom	Liczba udzielonych porad, Liczba interwencji, Liczba wypełnionych Niebieskich Kart, Liczba eksmisji sprawcy	Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoły, służba zdrowia	2024 - 2030

		doznającym przemocy, wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, prowadzenie grup wsparcia			
	2) wspieranie programów korekcyjno- edukacyjnych, psychologiczno- terapeutycznych, interwencyjnych, psychoedukacyjnych i innych wszystkich osób uczestniczących	Podjęmowanie interwencji kryzysowych, prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, uruchomienie procedur prawnych, prowadzenie	Liczba podjętych interwencji, Liczba udzielonych porad, Liczba skierowań na programy korekcyjno- edukacyjne oraz	Zespół Interdyscyplinarny we Wronkach	2024 - 2030

	w procedurze „Niebieskie Karty”	konsultacji wychowawczych lub pedagogicznych Liczba skierowań na programy korekcyjno-edukacyjne lub psychologiczno-terapeutyczne	psychologiczno-terapeutyczne, Liczba zawiadomień z art. 207 k.k.		
4. Dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na	3) wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniających bezpieczeństwo socjalne osobom doświadczającym przemocy domowej.	Prowadzenie poradnictwa oraz pracy socjalnej, warsztaty aktywnej integracji	Liczba udzielonych porad prawnych oraz pracy socjalnej, liczba przeprowadzonych warsztatów	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wronkach	2025 - 2030

potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla osób doznających przemocy domowej	1) przeprowadzenie szczegółowej diagnozy potrzeb i zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	Badanie ankietowe wśród mieszkańców nt. skali zjawiska przemocy domowej, opracowanie mapy potrzeb i zasobów, zebranie danych statystycznych, opracowanie szczegółowej diagnozy zjawiska przemocy w Gminie (RAPORT)	Liczba osób objętych badaniem ankietowym, wykaz potrzeb i zasobów, wyniki Raportu wraz z kierunkami działań	Zespół Interdyscyplinarny Urząd Miasta i Gminy we Wronkach, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wronkach	2030
	2) pozyskiwanie środków na tworzenie nowej infrastruktury lub	Uruchomienie poradnictwa specjalistycznego,	Liczba punktów porad,	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy	2026 - 2030

	dostosowanie istniejącej na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych	uruchomienie 2 placówek wsparcia dziennego	liczba uruchomionych placówek wsparcia dziennego	Spółecznej we Wronkach Urząd Miasta i Gminy we Wronkach	
5. Zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się	1) szkolenia dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, organizacja: szkoleń dla osób przeprowadzających interwencję, szkoleń dla specjalistów	Wyniki raportu z diagnozy, Liczba szkoleń, liczba uczestników szkoleń, liczba konferencji,	Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Miasta i Gminy we Wronkach, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wronkach	2024 - 2030

przeciwdziałaniem przemocy domowej		pracujących w poradnictwie, szkoleń dla grup zawodowych pracujących z dzieckiem, szkolenia członków zespołu interdyscyplinarnego, konferencji,			
	2) opracowanie i wdrożenie procedur oraz standardów współpracy jednostek, służb oraz innych	Opracowanie standardów świadczonych usług oraz procedur współpracy,	Liczba placówek objętych standardami i procedurami,	Zespół Interdyscyplinarny we Wronkach. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy	2024 - 2030

	organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowe	organizacja szkoleń dla osób wdrażających standardy i procedury	Liczba przeszkolonych pracowników	Społecznej we Wronkach	
	3) wprowadzenie super wizji dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej oraz osobami stosującymi przemoc domową	Prowadzenie super wizji dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz innych instytucji	Liczba placówek, gdzie wprowadzono super wizję, liczba pracowników uczestniczących w super wizji	Zespół Interdyscyplinarny oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wronkach	2026 - 2030

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest przede wszystkim do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową. Ponadto w swych założeniach spełnia funkcję profilaktyczną, zwłaszcza w kontekście prowadzonych działań w stosunku do dzieci i młodzieży.

Kolejna grupa odbiorców to specjaliści zajmujący się pomocą osobom doznającym przemocy oraz osobom stosującym przemoc domową. Działania w tym zakresie ukierunkowane są na doskonaleniu ich kompetencji zawodowych oraz umiejętności współpracy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego we Wronkach

Kolejna grupa działań w programie skierowana jest do wszystkich mieszkańców gminy Wronki w kontekście działań profilaktycznych oraz edukacyjnych.

VII. Zasady finansowania Programu

Realizacja działań Programu finansowana będzie ze:

- a) środków własnych gminy Wronki,
- b) z dotacji celowych budżetu państwa
- c) środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł, w szczególności programów unijnych, konkursów grantowych itp.

VIII. EWALUACJA I MONITORING

Monitoring Programu na lata 2024- 2030 możemy podzielić na wskaźnikowy i społeczny. Monitoring wskaźnikowy odnosić się będzie do uzyskanych osiągnięć przez poszczególne podmioty wdrażające zadania dot. realizacji opisywanego dokumentu. Drugi rodzaj monitoringu osiągnięty zostanie na podstawie wyników opinii społecznej. Warto zauważyć, iż poziom realizacji celów strategicznych i operacyjnych będzie zmierzony w ostatnim roku realizacji Programu, czyli w 2030 roku.

Podstawowymi instrumentami sprawowania monitoringu są sprawozdania z realizacji Programu, natomiast celem przeprowadzania badań poszczególnych działań jest zapewnienie dokonania podstawowych założeń dokumentu.

Sprawozdanie z realizacji Programu będzie dokonywane każdego roku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wronkach, w ramach sprawozdania z działalności za dany rok.

Ewaluacja to spojrzenie na realizację Programu z punktu widzenia osiągnięcia rezultatów, wpływów i potrzeb, które miały być osiągnięte. Ocena stopnia realizacji Programu będzie dokonywana wraz ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka, tj. do 31 marca danego roku. Ocena końcowa nastąpi do końca marca 2031 r. w ramach sprawozdania z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wronkach.

Z uwagi na fakt, iż Program obejmuje swoim zasięgiem obszar całej gminy Wronki do realizacji jego założeń niezbędna jest współpraca wszystkich instytucji działających na terenie samorządu gminnego. Do podstawowych źródeł finansowania realizacji działań z opisywanego zakresu zaliczamy dochody o charakterze publicznym.

Zadania własne gminny, które związane są z realizacją Programu w dużej mierze finansowane będą z budżetu gminy. W opisywanej kwestii duży udział mają ponadto organizację pozarządowe, instytucje rządowe oraz środki unijne.

Monitorowanie przebiegu realizacji Programu odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

IX. PODSTAWY PRAWNE

Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w gminie Wronki na lata 2024-2030 realizowany będzie w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

X. PODSUMOWANIE

Przemoc domowa dotyczy znaczącej części populacji. Z uwagi na tendencję wzrostową zjawiska oraz jego negatywne konsekwencje zarówno dla samej jednostki, jak i społeczeństwa, należy stale poszukiwać odpowiednich sposobów skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy domowej i pracy z osobą stosującym przemoc domową.

W poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy domowej i pomagania ofiarom angażuje się coraz więcej profesjonalistów i wolontariuszy, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie między innymi dlatego, że rodzina powinna być skutecznie chroniona przed ingerencjami zewnętrznymi. Jednak w sytuacji, kiedy członkowie rodziny nie są w stanie sami poradzić sobie z występującym problemem, należy zaoferować im złożony system wsparcia i pomocy.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej nadaje wszystkim obywatelom szereg wolności, praw i obowiązków. Zgodnie z art. 40 Konstytucji nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych. Zgodnie z art. 41 każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie. Zgodnie z art. 71 ust. 1 państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Zgodnie z art. 72 ust. 1 Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw

dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Uwzględniając powyższe, należy dołożyć szczególnych starań, by osoba, której wolności i prawa są ograniczone, miała możliwość uzyskania specjalistycznej pomocy, której celem będzie rozwiązanie trudnej sytuacji życiowej.

Zajmowanie się przemocą domową wymaga zrozumienia złożoności zjawisk życia rodzinnego, jak i szczególnej troski oraz uważności w trakcie interwencji. Ponadto by skutecznie i szybko zapewnić pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej należy wypracować wysoką jakość współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Taka zdolność do stworzenia lokalnej koalicji jest pierwszym krokiem w drodze ku profesjonalnemu przeciwdziałaniu przemocy w domowej oraz ochrony osób doświadczających przemocy domowej.

XI. WYKAZ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI NIEFORMALNYCH ORAZ OSÓB PRAWNYCH UDZIELAJĄCYCH POMOCY OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE WRONKI O ZASIĘGU GMINNYM, POWIATOWYM I WOJEWÓDZKIM

L.p.	Nazwa instytucji	Adres	Telefon
1.	Komisariat Policji	ul. Dworcowa 11 64-510 Wronki	
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Wojska Polskiego 1 64-500 Szamotuły	61 29 20 320
3.	Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	ul. Dolne Chyby 10 62-081 Poznań	61 814 22 71
4.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	ul. Rydygiera 23 64-320 Piła	67 349 09 69
5.	NZOZ Ośrodek Psychoterapii Psychoedukacji i Badań Psychologicznych	ul. Nowa 2 64-510 Wronki	606 616 735
6.	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Katarzyny	ul. Sierakowska 5 64-510 Wronki	67 254 02 21
7.	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Urszuli Ledóchowskiej	Os. Borek 14 64-510 Wronki	67 254 14 57
8.	Przedszkole nr 1 Bajkowy Świat	Os. Borek 20 64-510 Wronki	67 254 06 16

9.	Przedszkole nr 2	Ul. Plac Wolności 6 64-510 Wronki	67 254 06 21
10.	Szkoła Podstawowa nr1	ul. Mickiewicza 5 64-510 Wronki	67 254 03 16
11.	Szkoła Podstawowa nr 2	ul. Poznańska 46 64-510 Wronki	67 254 00 01
12.	Szkoła Podstawowa im. Arkadego Fiedlera	Ul. Szkolna 5 Nowa Wieś 64-510 Wronki	67 254 05 74
13.	Szkoła Podstawowa im. Agnieszki Bartol	Chojno 79 64-510 Wronki	67 254 71 69
14.	Szkoła Podstawowa nr 3 Zbigniewa Herberta	ul. Polna 5 64-510 Wronki	67 254 07 48
15.	Zespół Szkół nr1 Im. Powstańców Wielkopolskich	ul. Leśna 17 64-510 Wronki	67 254 02 13
16.	Zespół Szkół nr 2 Im Stanisława Konarskiego 25 64-510 Wronki	Ul. Powstańców Wlkp. 25 64-510 Wroni	67 254 11 76
17.	Szamotulskie Stowarzyszenie Klub Abstynenta "Czas"	Ul. Franciszkańska 5,64 - 500 Szamotuły	61 292 03 81

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

Jednym z celów Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Wronki na lata 2021 - 2030 jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy, poprzez m.in. prowadzenie zintegrowanej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie, zapewnienie działań w celu diagnozowania środowiska osób w szczególności zagrożonych przemocą oraz uzależnieniami. Przedstawiony Program wpisuje się ze swoimi zadaniami w cel strategiczny nr 3.

W związku z powyższym uzasadnione jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Wronki na lata 2024 – 2030”.